

Business College Helsinki
Haaga-Helia ammattikorkeakoulu
Helsingin seudun kauppakamari
Helsingin kaupunki

Yritysten osaamistarpeet
Verkko-osallistamisen ja yhteiskehittelytyöpajan
tulokset

4.12.2025

Hanna Niemelä, Anu Valtari & Tuomo Lähdeniemi

Tulosraportin sisältö

Verkko-osallistamisen tulokset s. 3-33

Yhteiskehittelytyöpajan tulokset s. 34-44

Verkko-osallistaminen

Tavoite, kutsuminen ja osallistuminen

Tavoite

Kerätä näkemyksiä
yritysten
tulevaisuuden
osaamistarpeista

Kohderyhmät

Eri toimijat ja
sidosryhmät
laajasti

Kutsumisen kanavat

Uutiskirjeet,
verkkosivut,
sähköpostit,
kohdennettu mainonta,
sosiaalinen media,
kuluttajaneeli

Osallistumisaika

16.10.–27.11.2025

Osallistumisia yhteensä

492

Osallistumisia
suomenkielisen
linkin kautta 483 ja
englanninkielisen 9.

Osallistumisia yhteensä 492

Työnteon näkökulma

Myynti, markkinointi ja viestintä	126	
Joku muu / En halua valita vain yhtä		119
Tukitoiminnot (HR, muu hallinto ja tuki)	90	
Yrityksen toiminnan kehittäminen ja muotoilu		84
Tieto- ja viestintäteknologia	60	

Toimiala (luokittelu aineistolähtöisesti)

Kauppa ja teollisuus	45	
Koulutus	40	
Sosiaali- ja terveystoimet		36
Teknologia ja tietotekniikka	35	
Konsultointi ja valmennus		32
Rakentaminen	20	
Majoitus ja ravitseminen	20	

Markkinointi ja viestintä	17
Taloushallinto	16
Logistiikka ja liikenne	15
Rahoitus ja vakuutus	15
Energia	12
Maa- ja metsätalous	11

Osallistumispolku

1. Taustatiedot:
osallistujan työnteon
näkökulma ja
toimiala

2. Mitkä asiat tulevat
muuttumaan isosti
toimialallanne ja
vaikuttamaan liiketoimintaan
seuraavan 5–10 vuoden
aikana?

3. Mikä vaikuttaa sinun
yritykseesi tai
organisaatioosi eniten?

4. Millaista uutta osaamista
muutokset teiltä vaativat?

5. Mikä estää tai hidastaa
liiketoimintanne kasvua ja
kehitystä? Mitä sen
poistamiseksi voisi tehdä?

6. Kuinka voisimme palvella
osaamistarpeitanne
tulevaisuudessa?

Suomen- ja englanninkieliset aineistot on yhdistetty analyysissä.

Päätulokset

Liiketoimintaan isoimmin vaikuttavista muutoksista nostetaan esiin tekoälyn ja teknologian tuomat muutokset, työvoima- ja osaajapula sekä vastuullisuus ja ilmastonmuutos.

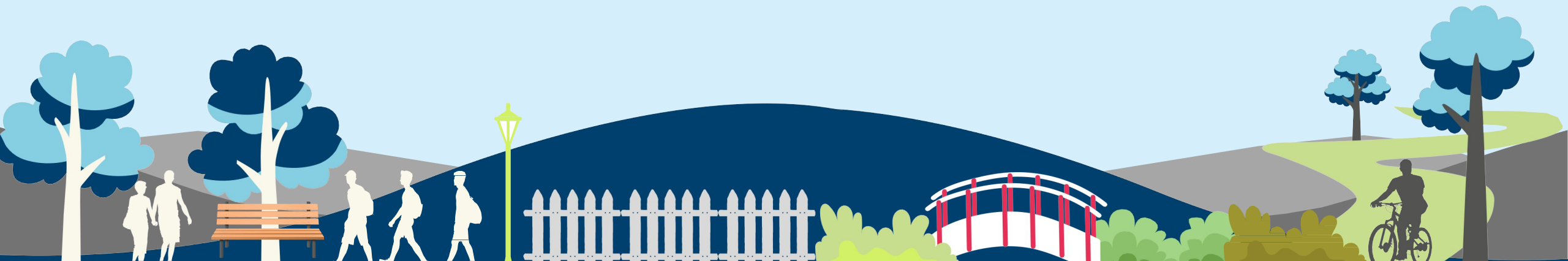
Puhutuimmat tulevaisuuden osaamistarpeet ovat tekoälyn ja teknologian hyödyntämisen keinot sekä tietoturva, vuorovaikutustaidot asiakasymmärryksen ja asiakaspalvelun kontekstissa, liiketoiminnan kokonaisuus sekä kansainvälistyminen, kulttuurinen ymmärrys ja kielitaito.

Liiketoiminnan kasvun ja kehityksen esteinä mainittiin erityisesti Suomen taloudellinen tilanne, globaalin ilmapiirin haasteet sekä toimintaympäristön nopea muutos ja siihen vaikuttavan sääntelyn vaikutukset meillä ja maailmalla.

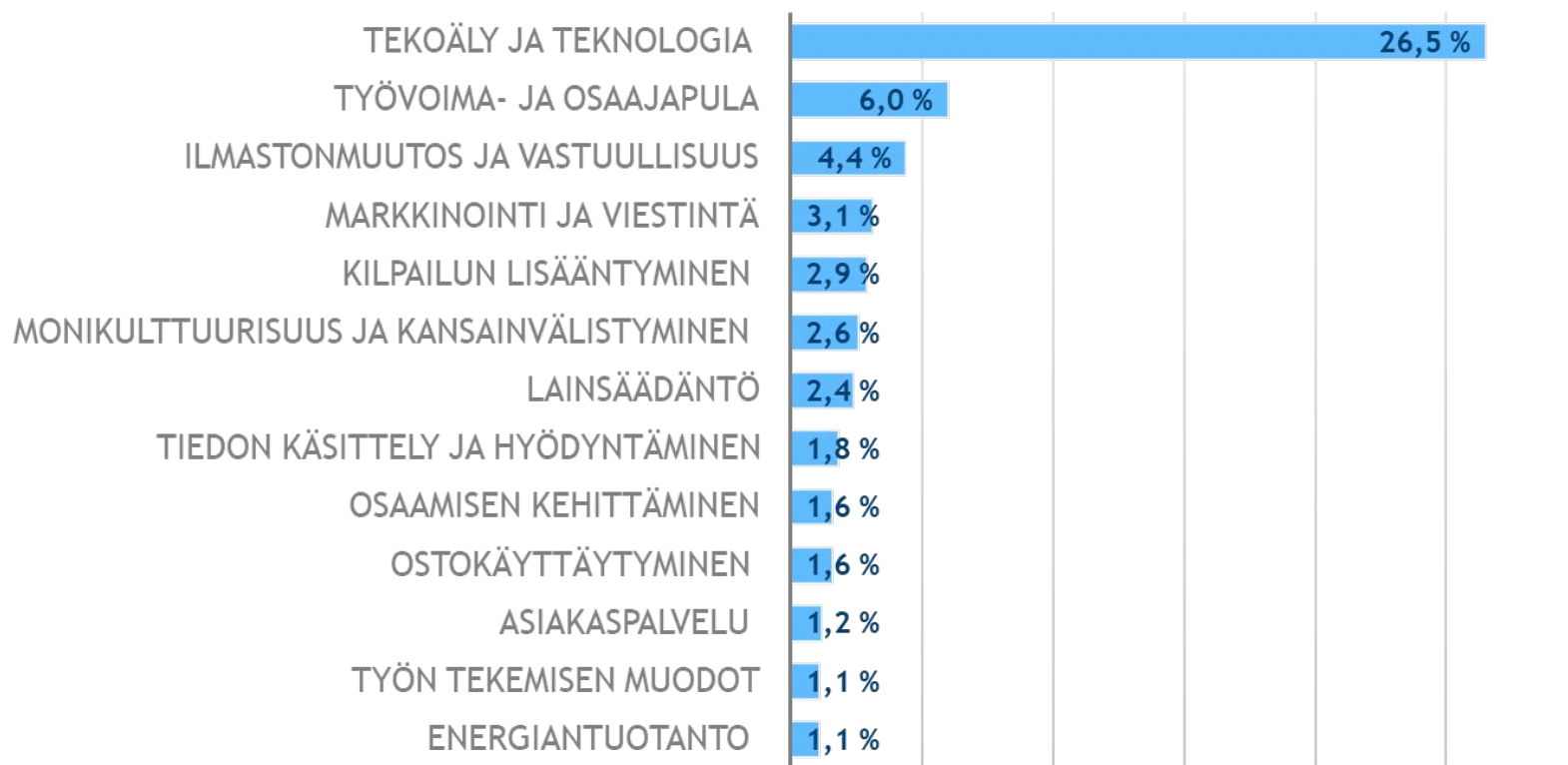
Suuresti muuttuvat ja liiketoimintaan vaikuttavat asiat

Tekoäly ja teknologia selvä ykkönen

Mitkä asiat tulevat muuttumaan isosti toimialallanne ja vaikuttamaan liiketoimintaan seuraavan 5–10 vuoden aikana?

Liiketoimintaan isoimmin vaikuttavat muutokset

- Tekoäly ja teknologia
 - Rutiinitehtävät ja suorittavan tason työt vähenevät (esim. kirjanpito, asiakirjojen tulkinta ja asiakaspalvelu)
 - Työnkuvat ja osaamisvaatimukset muuttuvat: kriittinen ajattelu, luovuus, kaupallistaminen, strateginen osaaminen ja ihmislähtöinen johtaminen korostuvat
 - Liiketoimintamallit uudistuvat: tekoäly tukee tuotekehitystä, markkinointia ja hinnoittelua □ kansainvälistyminen lisääntyy ja globaali kilpailu kiristyy
 - Datan omistajuus ja IPR-näkökulmat painottuvat
 - Tietosuoja- ja tietoturvariskit kasvavat
 - Vastuullinen AI-kehitys ja kyberturvallisuus painottuvat
 - Luova ajattelu katoaa ja kohtaamiset vähenevät
- Työvoima- ja osaajapula
 - Työntekijöiden ja sopivan osaamisen hankkiminen vaikeutuu
- Ilmastonmuutos ja vastuullisuus
 - Vihreä siirtymä, kestävät ratkaisut ja ilmastotavoitteet korostuvat
- Markkinointi ja viestintä
 - Keinojen ja kanavien uudistuminen, etenkin tekoälyn vaikutukset

Liiketoimintaan vaikuttavat muutokset

- Kilpailun lisääntyminen
 - Ulkomaalaiset konseptit ja verkkokaupat tulevat mukaan kilpailuun, halpatuonti lisääntyy
- Monikulttuurisuuden lisääntyminen ja kansainvälistymisen vaatimukset
- Lainsäädäntö ja lakimuutokset
- Tiedon käsittely ja hyödyntäminen
 - Ajantasaisella ja luotettavalla tiedolla johtaminen elintärkeää
- Jatkuva osaamisen kehittäminen ja uuden oppiminen
- Ostokäyttäytyminen
 - Ostokanavat ja -tavat muuttuvat, eettisyys kiinnostaa yhä enemmän asiakkaita
- Asiakaspalvelu
 - Asiakasymmärrys ja ihmisten kohtaaminen korostuvat
- Työn tekemisen muodot
 - Etätyö on tullut jäädäkseen
- Energiantuotanto ja sähkön hinnan nousu

Eniten yrityksen tai organisaation toimintaan vaikuttavat asiat

Kaikkien osallistujien näkemys

1. Tekoälyn vaikutukset rutiinitehtäviin ja tiedon hyödyntämiseen
2. Asiantuntijuuden korostuminen
3. Tietoturva- ja tietosuojariskien kasvu
4. Osaamistarpeiden muutos
5. Luotettavan datan merkityksen kasvu
6. Kaupallistamisen ja kasvun osaamisen tarve
7. Asiakkaiden ostokäyttäytymisen muutokset
8. Palvelujen räätälöinti asiakkaan tarpeen mukaan
9. Muutokset työvoiman saatavuudessa ja tarpeessa
10. Hinnoittelu
11. EU:n yleinen talouden kehitys
12. Asiakaspalvelun henkilökohtaistuminen, ihmisen kohtaaminen

Eniten yrityksen tai organisaation toimintaan vaikuttavat asiat

Myynnin, markkinoinnin ja viestinnän näkökulma

1. Osaamistarpeiden muutos
2. Palvelujen räätälöinti asiakkaan tarpeen mukaan
3. Jatkuva tavoitettavuus *
4. Asiantuntijuuden korostuminen
5. Luotettavan datan merkityksen kasvu
6. Jaksamisen ja hyvinvoinnin haasteet *
7. Myyntiosaamisen tarpeen kasvu
8. Hinnoittelu
9. Tekoälyn vaikutukset rutiinitehtäviin ja tiedon hyödyntämiseen
10. Tietoturva- ja tietosuojariskien kasvu
11. Asiakkaiden ostokäyttäytymisen muutokset
12. Muutokset työvoiman saatavuudessa ja tarpeessa

*= asia, jota ei löydy
kaikkien osallistujien
top12-listasta

Eniten yrityksen tai organisaation toimintaan vaikuttavat asiat

Tukitoimintojen näkökulma

1. Tekoälyn vaikutukset rutiinitehtäviin ja tiedon hyödyntämiseen
2. Osaamistarpeiden muutos
3. Luotettavan datan merkityksen kasvu
4. Asiantuntijuuden korostuminen
5. Eläköityminen ja osaajapula *
6. Tietoturvan kehitys *
7. Muutokset työvoiman saatavuudessa ja tarpeessa
8. Kansainväliset työntekijät *
9. Tietoturva- ja tietosuojariskien kasvu
10. Palvelujen räätälöinti asiakkaan tarpeen mukaan
11. Työvoiman saatavuus ja pito *
12. Työn tekemisen uudet muodot, perinteisen palkkasuhteen väheneminen *

*= asia, jota ei löydy
kaikkien osallistujien
top12-listasta

Eniten yrityksen tai organisaation toimintaan vaikuttavat asiat

Yrityksen toiminnan kehittämisen ja muotoilun näkökulma

1. EU:n yleinen talouden kehitys
2. Asiantuntijuuden korostuminen
3. Tietoturva- ja tietosuojariskien kasvu
4. Luotettavan datan merkityksen kasvu
5. Tekoälyn vaikutukset rutiinitehtäviin ja tiedon hyödyntämiseen
6. Palveluliiketoiminta *
7. Kaupallistamisen ja kasvun osaamisen tarve
8. Työn tekemisen uudet muodot, perinteisen palkkasuhteen väheneminen *
9. Ikäluokkien pieneneminen *
10. Raaka-aineiden saatavuus, hinnoittelu ja hankinta *
11. Yritysvastuuasioiden korostuminen ja vastuullisuusosaajien tarve *
12. Energiatuotannon murros *

*= asia, jota ei löydy
kaikkien osallistujien
top12-listasta

Eniten yrityksen tai organisaation toimintaan vaikuttavat asiat

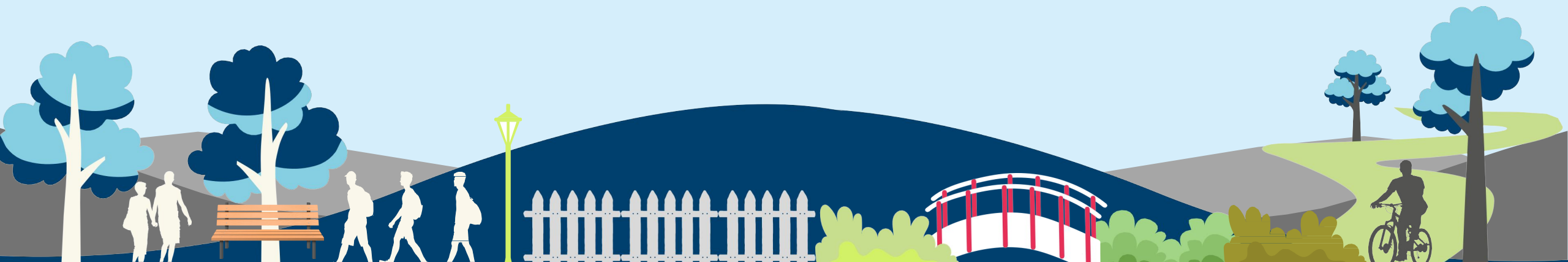
Tieto- ja viestintäteknologian näkökulma

1. Eläköityminen ja osaajapula *
2. Tekoälyn vaikutukset rutiinitehtäviin ja tiedon hyödyntämiseen
3. Asiakkaiden ostokäyttäytymisen muutokset
4. Tietoturva- ja tietosuojariskien kasvu
5. Kaupallistamisen ja kasvun osaamisen tarve
6. Osaamistarpeiden muutos
7. EU:n yleinen talouden kehitys
8. Regulaation muutokset *
9. Asiantuntijuuden korostuminen
10. Tietoturvan kehitys *
11. Kilpailutilanteen muutokset: verkkokauppa, käytettyjen tuotteiden myynti, uudet kilpailevat kivijalkaketjut *
12. Myyntiosaamisen tarpeen kasvu *

*= asia, jota ei löydy
kaikkien osallistujien
top12-listasta

Vaadittava uusi osaaminen

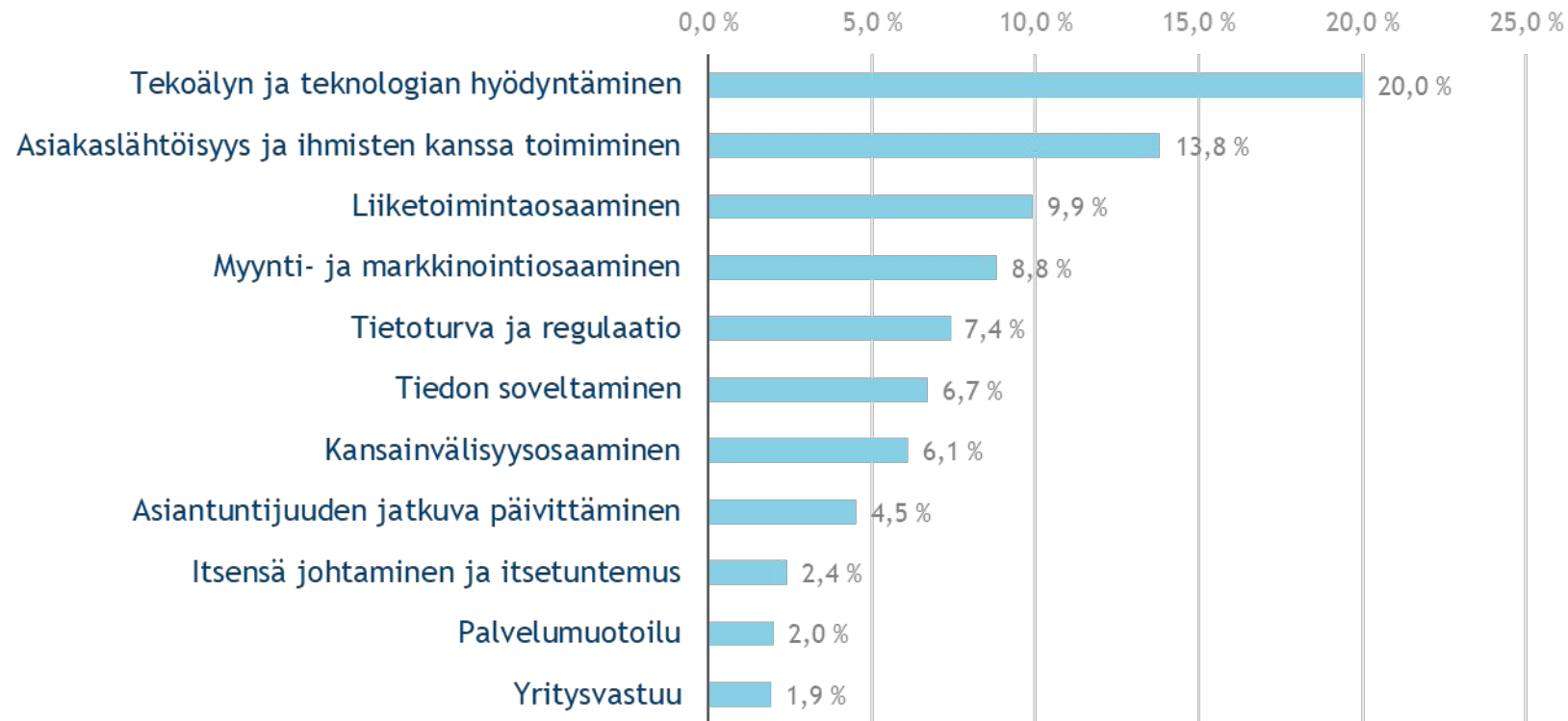

Tekoälyn ja teknologian hyödyntäminen vaatii monipuolisesti uutta osaamista

Kaikkien osallistujien näkökulma

Millaista uutta osaamista toimialaa koskevat muutokset teiltä vaativat?

Tarvittava uusi osaaminen

- Tekoälyn ja teknologian hyödyntäminen
 - Taito käyttää, ohjata, tarkistaa ja sovittaa tekoälytyökaluja omiin tehtäviin
 - Kyky miettiä prosessit ja työnjako uusiksi tekoälyn ja automaation näkökulmasta
 - Ymmärrys mihin tekoälystä voi olla hyötyä ja mihin sitä ei kannata käyttää
 - Ohjelmointi-, automaatio- ja robotiikkaosaaminen
 - Kielimallien ohjaaminen ja tekoälyagenttien hyödyntäminen
 - Oman alan käytössä olevien järjestelmien tuntemus
 - Datat hakeminen, keruu, hallinta, laadunvarmistus ja raportointi
 - Data-analytiikka ja kyky johtaa datalla
- Asiakaslähtöisyys ja ihmisten kanssa toimiminen
 - Kyky ymmärtää ihmisiä ja asiakkaiden tarpeita
 - Asiakaspalveluosaaminen
 - Myyntiosaaminen
 - Taito kerätä, yhdistää ja tulkita asiakasdataa
 - Osaaminen palveluiden ja ostopolun digitaaliseen kehittämiseen
 - Taito luoda merkityksellisiä kohtaamisia; vuorovaikutustaidot, kuuntelu, kysyminen, konsultatiivinen myynti, fasilitointitaidot
 - Inklusiivinen ja monikulttuurinen palveluosaaminen

Tarvittava uusi osaaminen

- Liiketoimintaosaaminen
 - Ymmärrys toimialan kokonaisuudesta
 - Uusien rahoitusmallien ja yhteistyömuotojen tuntemus
 - Kilpailukykyisen hinnoittelun osaaminen
 - Tuotteistamisen ja konseptoinnin osaaminen
 - Markkinoinnin ja brändin rakentamisen osaaminen
 - Liiketoiminnan kehittämisen ymmärrystä, innovaatio-osaaminen
 - Osaajien rekrytointi, ymmärrys työvoiman veto- ja pitovoimasta
 - Kansainvälisiin markkinoihin liittyvä osaaminen
- Myynti- ja markkinointiosaaminen
 - Datan hyödyntäminen asiakasymmärryksen kasvattamiseksi: kyky analysoida eri ikäryhmien, toimialojen ja kulttuurien tarpeita
 - Myyntitaidot organisaation eri tasoilla, erityisesti ratkaisumyynnin osaaminen, konsultatiivinen myynti
 - Digitaalisen kaupankäynnin taidot
 - Kyky pysyä trendien harjalla ja keksiä keinoja erottautua muista

Tarvittava uusi osaaminen

- Tietoturva ja regulaatio
 - Ajanmukainen osaaminen tietoturvasta ja tietosuojasta
 - Sääntelyn ymmärrys ja kykyä seurata sen muutoksia ja vaikutuksia oman organisaation toimintaan
- Tiedon soveltaminen
 - Kriittinen, strateginen ajattelu
 - Datan lukutaito ja tulkinta, disinformaation tunnistaminen
 - Substanssiosaaminen tiedon soveltamisen tueksi
- Kansainvälisyysosaaminen
 - Kielitaito ja kulttuuriosaaminen
 - Kansainvälisten osaajien rekrytointi ja monikulttuurisen työpaikan luominen
 - Osaaminen miten laajentaa toimintaa kansainvälisille markkinoille
- Palvelumuotoilu
 - Osaaminen rakentaa eri asiakasryhmille erilaisia palvelukokonaisuuksia järkevällä hinnoittelurakenteella
- Yritysvastuu
 - Vastuullisuuden johtaminen, raportointi ja viestintä
 - Ymmärrys arvoketjujen toiminnasta
 - Ymmärrys oman organisaation vastuullisuuden kehittämisestä

Tarvittava uusi osaaminen

Itsensä johtamisen näkökulma

- Asiantuntijuuden jatkuva päivittäminen
 - Perustaidot omasta alasta oltava hallussa siirryttäessä työelämään oppilaitoksesta
 - Oman alan korkean osaamisen ylläpito jatkuvan parantamisen periaatteella
 - Uusien osaamistarpeiden hahmottaminen, oman ydinosaamisen kirkastaminen
 - Mahdollinen moniosaajan roolin rakentaminen
- Itsensä johtaminen
 - Oman ajan hallinta
 - Epävarmuuden sietäminen, muutosmyönteisyys ja itsetuntemuksen syventäminen
 - Stressinhallinnan ja palautumisen taidot
 - Läsnäolon taidot

Tarvittava uusi osaaminen

Myynnin, markkinoinnin ja viestinnän näkökulma

Millaista uutta osaamista toimialaa koskevat muutokset teiltä vaativat?

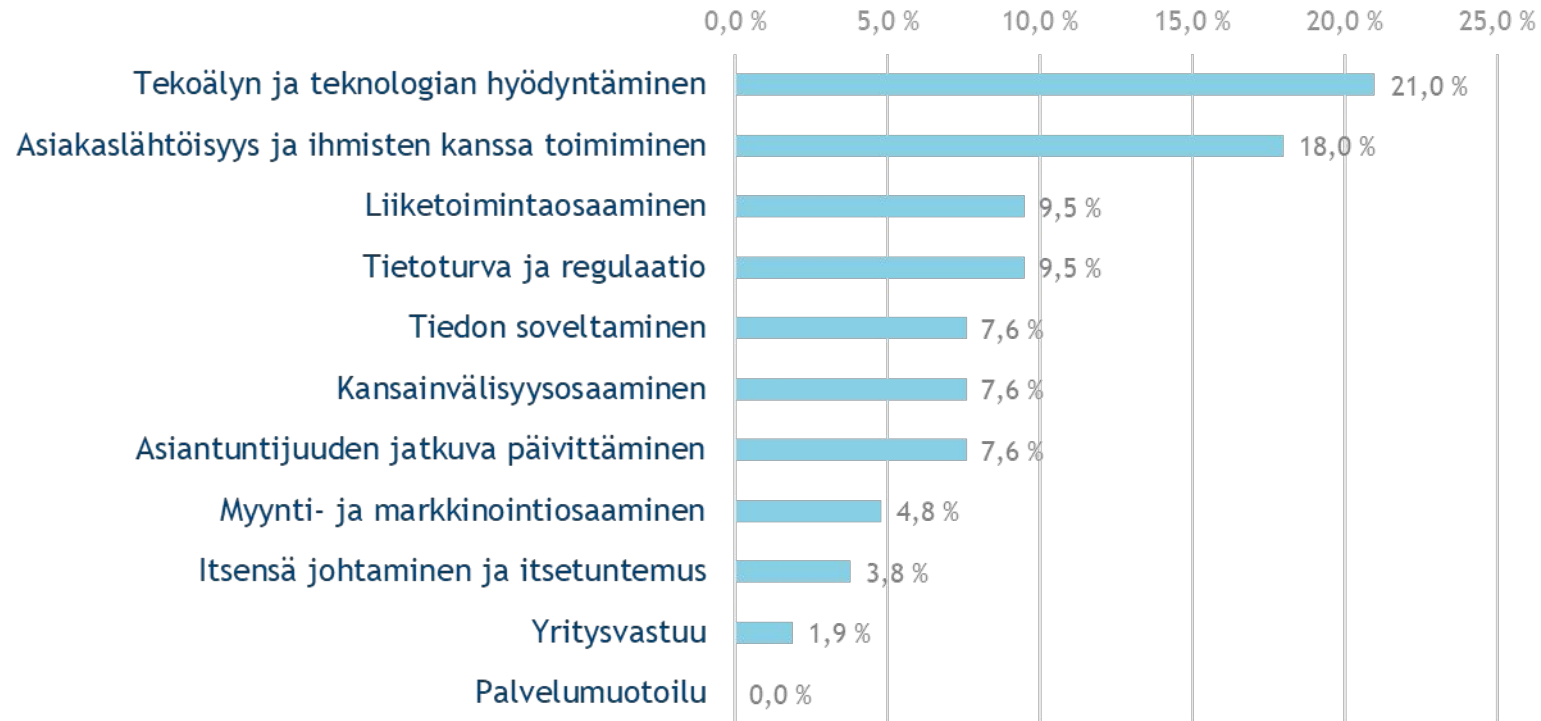

Tarvittava uusi osaaminen

Tukitoimintojen näkökulma

Millaista uutta osaamista toimialaa koskevat muutokset teiltä vaativat?

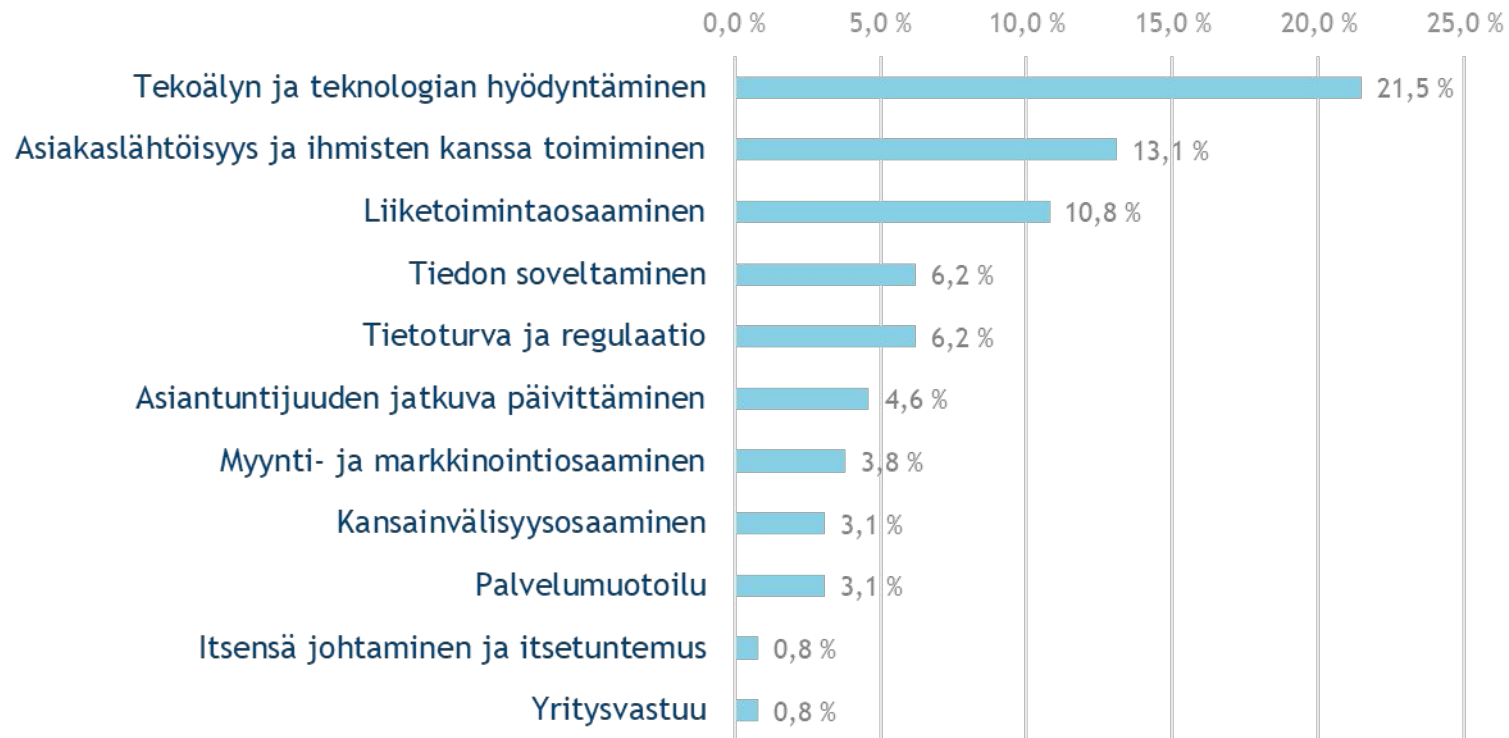

Tarvittava uusi osaaminen

Yrityksen toiminnan kehittämisen ja muotoilun näkökulma

Millaista uutta osaamista toimialaa koskevat muutokset teiltä vaativat?

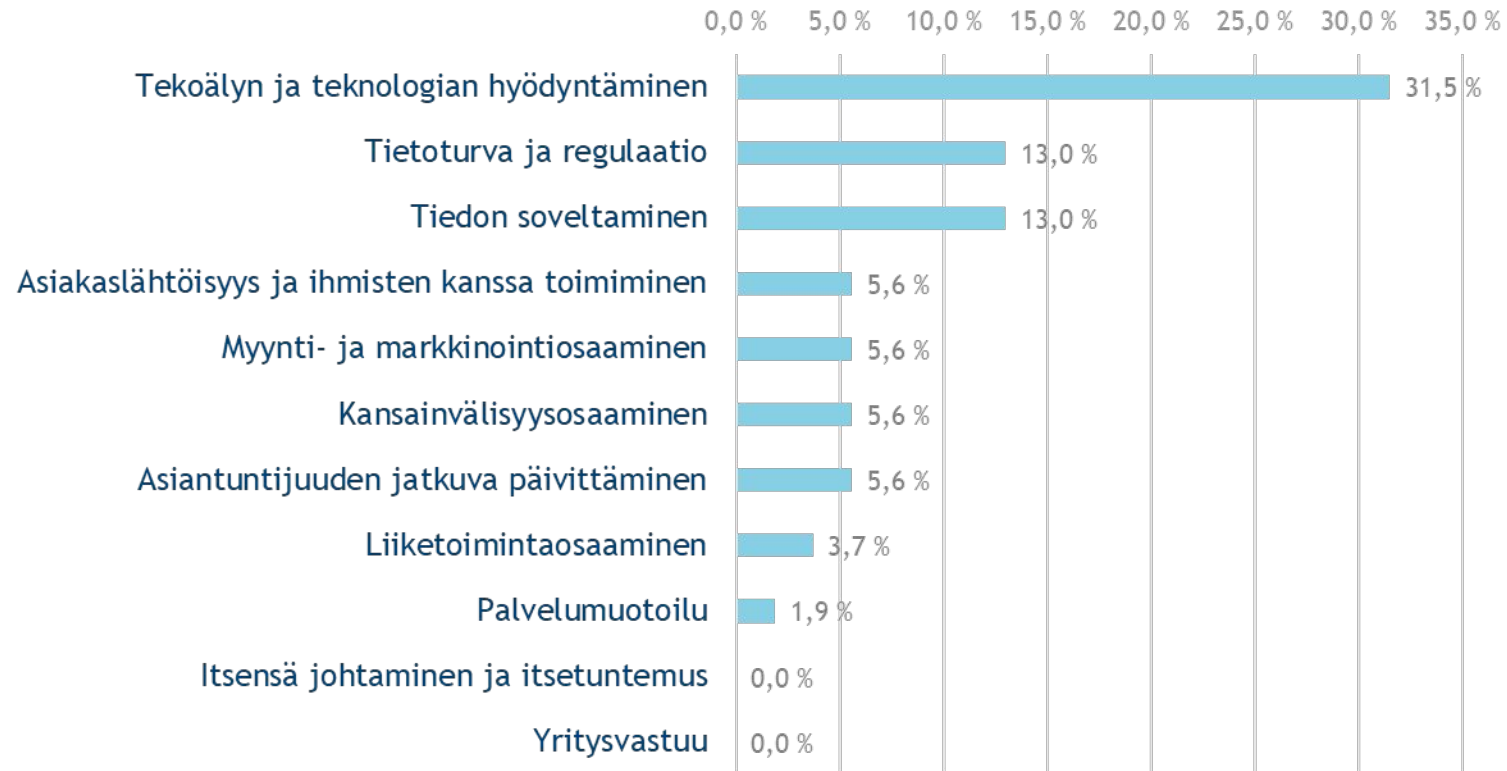

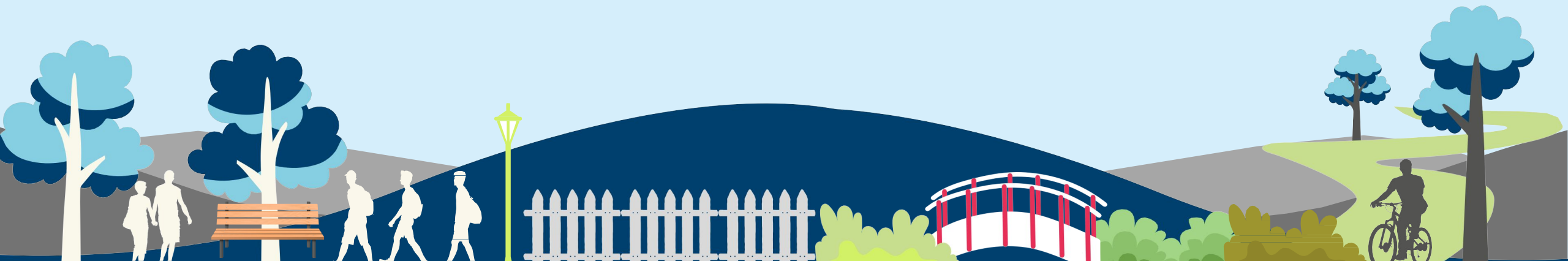
Tarvittava uusi osaaminen

Tieto- ja viestintäteknologian näkökulma

Millaista uutta osaamista toimialaa koskevat muutokset teiltä vaativat?

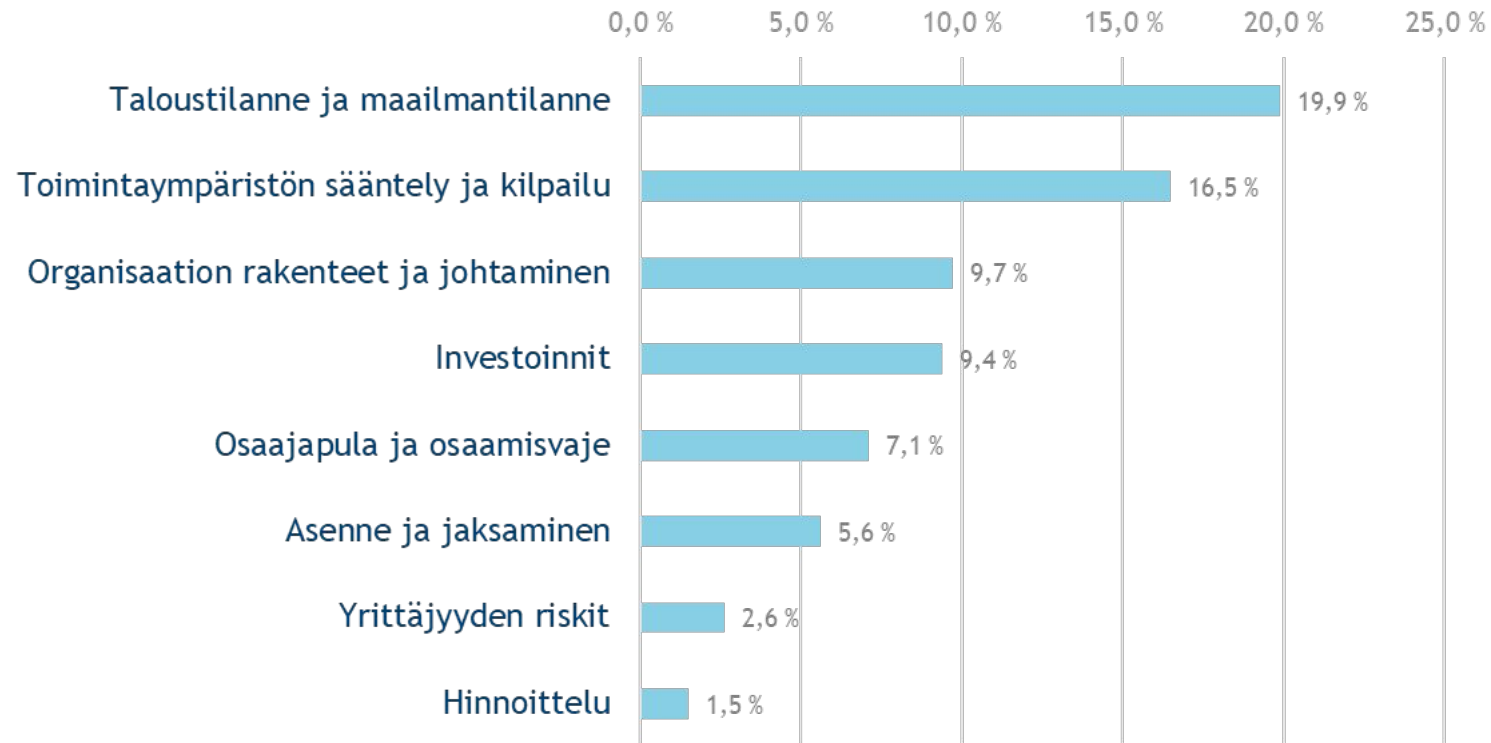
Liiketoiminnan kasvua ja kehitystä hidastavat asiat

Kasvun ja kehityksen esteet

Mikä estää tai hidastaa liiketoimintanne kasvua ja kehitystä?

Kasvun ja kehityksen esteet

Mikä estää tai hidastaa liiketoimintanne kasvua ja kehitystä?

- **Taloustilanne ja maailmantilanne:** kotimaan taloudellinen tilanne, asiakkaiden heikko maksukyky, globaalit riskit, mm. Venäjän tilanne, raaka-aineiden hinnat, investointien rahoituksen vaikeus ja kalleus
- **Toimintaympäristön sääntely ja kilpailu:** toimialan lainsäädännön ja pelisääntöjen muutokset, eri maiden väliset erot sääntelyssä, poliittiset päätökset, verotusratkaisut, julkiset kilpailutukset, kansainvälisen markkinan vaikutukset
- **Organisaation rakenteet ja johtaminen:** organisatorinen jäykkyys, byrokratia, johtajuuden puute, rajalliset resurssit toiminnan kehittämiseen
- **Investoinnit:** investointien kalleus suhteessa hyötyyn, julkisen rahoituksen supistuminen, kuluttajien varovaisuus käyttää palveluja, yritysten haluttomuus tehdä investointeja
- **Osaajapula ja osaamisvaje:** työvoiman saatavuuden ongelmat, uudistumiskyvyttömyys, molempien yhdistyminen nopean teknologisen kehityksen vaatimukseen
- **Asenne ja jaksaminen:** lannistunut asenneilmapiiri, muutosvastarinta, vanhakantainen ajattelu, arkuus heittäytyä ja kokeilla asioita, haasteet omassa jaksamisessa
- **Yrittäjyyden riskit:** yhteiskunnan tukiverkon toimimattomuus, verotus, eläke
- **Hinnoittelu:** liian alhainen tai kirjava hinnoittelu

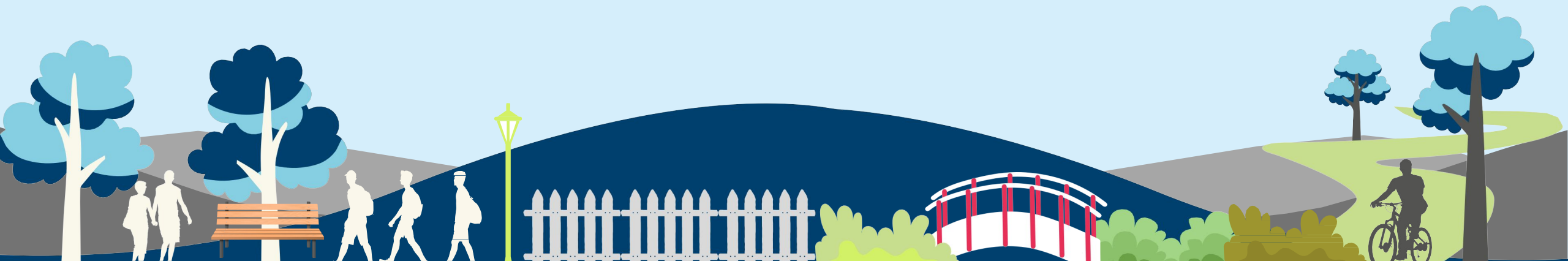

Ratkaisuehdotuksia kasvun ja kehityksen esteiden poistamiseksi

Mitä esteen poistamiseksi voisi tehdä?

- **Taloudellinen tilanne, maailmantilanne ja investointien rahoitus:** investointien hyötyjen kirkastaminen, aloittavien tai haastavassa tilanteessa olevien yritysten rahoitusmahdollisuuksien kehittäminen, neuvontapalvelut yrityksille, uskon palauttaminen kotimarkkinaan, globaali yhteistyö Ukrainan sodan lopettamiseksi
- **Organisaation rakenteet, asenteet ja byrokratia:** organisaatorakenteiden ja järjestelmien uudistaminen, ketterän kehittämisen periaatteiden omaksuminen, rohkeus rakentaa uusia toimintamalleja ja oppia virheistä, kyvykkyyksien ja kumppanuuksien kehittäminen, ajan ja resurssien ohjaaminen kehitystyöhön, ilmaisten koulutuksien hyödyntäminen, uudet rekrytoinnit
- **Toimintaympäristön sääntely ja kilpailutilanne:** liiallisen byrokratian poisto, tekoälyn hyödyntäminen eri tulkintojen apuna
- **Osaajapula ja osaamisvaje:** maaseudun elinvoiman tukeminen, ajantasainen koulutus, koulutuksen valmistaminen nykyistä enemmän asiantuntijatyöhön
- **Asenne ja jaksaminen:** ketteryyden ja innovatiivisen ajattelun kehitys, päätöksentekokyvyn kehittäminen, ajanhallinnan kehittäminen, tuloksellinen ajattelu
- **Yrittäjyyden riskit:** yrittäjän eläkevakuusjärjestelmän ja työntekijän eläkevakuusjärjestelmän yhdistäminen
- **Selkeä hinnoittelu**

Osaamistarpeisiin vastaaminen tulevaisuudessa

Osaamistarpeisiin vastaaminen tulevaisuudessa

Kuinka voisimme palvella osaamistarpeitanne tulevaisuudessa?

- Ajantasainen, räätälöitävä koulutustarjonta, joka vastaa työelämän tarpeisiin
 - Joustavat, toimialakohtaisesti räätälöidyt koulutusohjelmat, jotka yhdistävät teoriaa ja oppimista
 - Laadukas perusasioiden opetus, jatkuvan oppimisen ja uteliaisuuden kulttuurin opettaminen
 - Monipuoliset mahdollisuudet jatkuvaan osaamisen kehittämiseen mielellään edullisesti, mm. mikro-oppiminen, lyhyet oppimissisällöt, räätälöivät koulutukset
- Tekoäly- ja teknologiaosaamisen tarjoaminen
 - Tekoälyn käytön koulutus, Agentic AI, eri järjestelmien käyttö osana oppimista
- Liiketoiminta- myynti- ja asiakasymmärrysosaaminen
 - Informaation ja koulutuksen tarjoaminen ajankohtaisista aiheista liiketoiminnan kehittämiseen
 - Myynnin koulutus, asiakastarpeiden tunnistaminen, palvelumuotoilu, asiakaspalvelutilanteiden kohtaaminen, käytännön harjoitukset oppimisen tueksi
- Yritysten, oppilaitosten ja julkisen sektorin jatkuva vuoropuhelu, vahvat kumppanuudet ja monipuolien yhteistyö yhden luukun periaatteella
 - Toimialakohtaiset ekosysteemit ja asiantuntijaverkostot, harjoittelijoiden palkkaaminen, pitkät yhteistyöhankkeet ja yhteinen tutkimus, tulevaisuusymmärryksen lisääminen
- Esihenkilö- ja johtamisosaaminen mm. valmennuksien avulla
- Kansainvälisyysosaaminen ja kielitaito, verkostoituminen paikallisten ja kansainvälisten kanssa

Autenttisia kommentteja

Ihmisten koulutus erinomaisen tärkeää, korostuu "räätälöity" koulutus - mitä ja minkälaista osaamista tulevaisuuden Suomi ja Suomessa toimivat yritykset tarvitsevat. Kannattaa kuunnella markkinaa, yrityksen omistajia, johtoa, mitä maailmalla nyt ja tulevaisuudessa tarvitsemme. Hyvä esimerkki taitaa tällä hetkellä olla laivateollisuus - nichemarkkina ja osaamisen luominen kyseiselle toimialalle.

Toimialakohtaiset ekosysteemit ja asiantuntijaverkostot, joissa jäsenenä niin yrityksiä, asiakkaita kuin oppilaitoksia. Finanssiakatemia yksi hyvä esimerkki tällaisesta ekosysteemistä, jonka tavoitteena on edistää kaikkien toimijoiden kyvykkyyksiä. Suomi pärjää vain tiiviillä yhteistyöllä - ei keskinäisellä kilpailulla.

Helsinkikeskeisyydestä koko Suomen hyväksi toimimiseen. Meillä on niin pieni maa, jonka menestyminen lopulta on kiinni siitä, että kaikki pelaa koko maassa ja mielellään vientiä tukien. Osaamista kansainväliseen myyntiin ja markkinointiin. Meillä on paljon hyviä tuotteita ja palveluita, joita voisi viedä rinta rottingilla. Sitä vaan ei tehdä riittävän tavoitteellisesti, jos yrittäjä jää nyhjäämään Suomeen kun ei ole resursseja käynnistää vientiä.

FOUNTAIN PARK

Yhteiskehittelytyöpajat

Osallistuminen

Osaamiskokonaisuudet:

- Tekoäly ja teknologia
- Asiakaslähtöisyys ja ihmisten kanssa toimiminen
- Liiketoimintaosaaminen
- Kansainvälisyys ja kielitaito

Kysymykset:

- Millaista uudenlaista koulutusta osaamisen varmistamiseksi tulisi järjestää?
- Millainen rooli yksilöllä itsellään, työnantajalla ja oppilaitoksilla on osaamisen varmistamisessa?

1A Tekoäly ja teknologia

Millaista uudenlaista koulutusta osaamisen varmistamiseksi tulisi järjestää?

Koulutuksen pääkohdat

- Ymmärrys tekoälyn mahdollisuuksista käsi kädessä eettisyyden ja vastuullisuuden kanssa: tekoälylukutaito, tietoturvallinen ja kriittinen käyttö, tietoisuus riskeistä ja vääristä tuloksista, yhteiset pelisäännöt
- Toimintatapojen kehittäminen pelkän työkalukeskeisyyden sijaan: rohkeus, luovuus, innovointitaidot ja soveltaminen, oppimisen infrastruktuurin rakentaminen organisaatioon
- Prosessimaisuus ja modulaariset tasot: vaiheittainen koulutusmalli
- Kestävä käyttö: tekoäly osana vihreää siirtymää ja kestävän kehityksen tavoitteita
- Käytännössä: tekoälypäivät, lyhyet (esim. 30 min) koulutukset aina yhdestä osa-alueesta, workshop-tyyppiset koulutukset, tiimioppiminen ja vertaiskoulutus, koulutus □ kokeilu □ arviointi

1B Tekoäly ja teknologia

Millainen rooli yksilöllä itsellään, työnantajalla ja oppilaitoksilla on osaamisen varmistamisessa?

Yksilön rooli ja vastuu

- Oma oppiminen ja halukkuus kokeilla uusia työkaluja, rohkeus epäonnistua
- Luovuus ja kyky soveltaa tekoälyä omassa työssä sekä reflektio siitä, miten tekoäly tukee juuri omaa työtä
- Kriittinen ajattelu

Työnantajan rooli ja vastuu

- Organisaation osaamisen varmistaminen ja tekoälyn käytön ohjeistus, eettiset pelisäännöt
- Rakenteet ja ekosysteemi oppimiselle: ajantasaiset työkalut, lisenssit ja turvalliset käyttöympäristöt, oppimisen mahdollistaminen työajalla
- Tiimioppimisen ja kokemusten jakamisen kulttuuri

Oppilaitosten rooli ja vastuu

- Tekoäly läpileikkaavana teemana opetuksessa, riittävät ajantasaiset järjestelmät ja tietoturva
- Panostus metataitoihin ja työelämätaitoihin, ei pelkästään tutkintoihin: kriittinen ajattelu, tietoisuustaidot ja resilienssi, kokeilukulttuuriin kannustaminen
- Työelämän tarpeet ja aidot tilanteet

2A Asiakaslähtöisyys ja ihmisten kanssa toimiminen

Millaista uudenlaista koulutusta osaamisen varmistamiseksi tulisi järjestää?

Koulutuksen pääkohdat

- Vuorovaikutus- ja tunnetaidot: kuuntelu, empaattisuus, resilienssi, esiintyminen, tietoisuus- ja tiimityötaidot
- Asiakasymmärrys: asiakassegmenttien ja asiakkaan arvojen tunnistaminen, asiakastarpeiden analysointi, palvelumuotoilu ja ratkaisukeskeinen viestintä
- Monimuotoisuus ja kulttuurien tuntemus: monikulttuurisen asiakaspalvelun kielitaito, kotoutumisen ja sukupolvien erilaisuuden ymmärtäminen
- Tekoälyn hyödyntäminen asiakaspalvelussa (esim. chatit) ja siihen liittyvä eettisyys ja kriittisyys
- Käytännössä: yhteisölliset pienryhmäharjoitukset, toistot ja simulaatiot, live-kohtaamiset, puhelimessa puhuminen, aitojen (haastavien) asiakastilanteiden ratkaisu, vertaisoppiminen

2B Asiakaslähtöisyys ja ihmisten kanssa toimiminen

Millainen rooli yksilöllä itsellään, työnantajalla ja oppilaitoksilla on osaamisen varmistamisessa?

Yksilön rooli ja vastuu

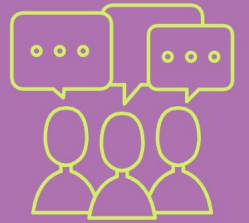
- Oma oppiminen ja motivaatio kehittyä asiakaslähtöisemmäksi
- Omien vahvuuksien ja kehityskohteiden tunnistaminen
- Asiakaslähtöisyyden sisäistäminen ja vahvistaminen omassa työssä, asiakastilanteiden läpikäynti ja arviointi

Työnantajan rooli ja vastuu

- Rakenteet, toimintatavat ja mahdollisuudet jatkuvalle osaamisen kehittämiselle – osaamisen kehittämisen arvostuksen osoittaminen sanoissa ja teoissa
- Asiakaslähtöisyyden määrittely ja asiakaspalvelukulttuurin luominen omassa organisaatiossa, tuki tässä valossa työntekijöiden vahvuuksien hyödyntämiselle
- Yhteistyön mahdollistaminen oppilaitosten kanssa

Oppilaitosten rooli ja vastuu

- Vuorovaikutus- ja tunnetaidot asiakkaan kohtaamiseen työelämlähtöisesti
- Kokemuksellinen ja yhteisöllinen oppiminen
- Koulutusten suunnittelu ja uudistuminen työelämän tarpeiden mukaan, työelämäyhteistyö

3A Liiketoimintaosaaminen

Millaista uudenlaista koulutusta osaamisen varmistamiseksi tulisi järjestää?

Koulutuksen pääkohdat:

- Perusliiketoimintataidot: rahoitusmallit ja rahoituksen hakeminen, hinnoittelu, tuotteistaminen ja ansaintamallit, katelaskelmat ja tilinpäätösosaaminen, myynti- ja markkinointitaidot (B2B, asiakashankinta)
- Liiketoimintaympäristön ymmärrys: markkinat ja kilpailutilanne, kansainvälisyys, strategian tuominen arkeen, skenaarioajattelu, kestävän kehityksen näkökulmat
- Tekoälyn ja teknologian hyödyntäminen liiketoiminnassa: eettinen ja kriittinen käyttö, datan hyödyntäminen
- Ajattelu ja metataidot: yrittäjämäisyys, luovuus ja konseptointi, uudistumiskyky ja muutosvalmius, stressinhallinta ja ajanhallinta
- Käytännössä: työelämävierailut, -projektit ja -jaksot, konkreettiset harjoitukset, coaching ja sparraus – tärkeää koulutusten joustava uudistaminen sekä räätälöidyt koulutukset eri toimialoille

3B Liiketoimintaosaaminen

Millainen rooli yksilöllä itsellään, työnantajalla ja oppilaitoksilla on osaamisen varmistamisessa?

Yksilön rooli ja vastuu

- Vastuu omasta oppimisesta sekä rohkeus, uteliaisuus, ketteryys ja vastaanottavuus
- Kyky ymmärtää oman osaamisen ja roolin vaikutus yrityksen kokonaisuuteen, oppiminen muilta
- Markkinamuutosten omaehtoinen seuraaminen

Työnantajan rooli ja vastuu

- Liiketoiminnan kokonaisuuden avaaminen työntekijöille, tiimien toiminnan hyödyntäminen
- Aika, budjetti ja kokeilukulttuuri oppimiselle, tahtotila törmäyttämiseen
- Palautteenanto osaamisen puutteista ja kehitystarpeista, osaamisen kehittämisen arvostuksen näkyvyys
- Yhteistyön mahdollistaminen oppilaitosten kanssa, työelämän aidot tilanteet koulutuksiin

Oppilaitosten rooli ja vastuu

- Työelämäyhteistyön fasilitointi (projektit, case-työt, oppisopimukset), koulutukset työelämän tarpeiden mukaan
- Kansainvälistymisen ymmärrys ja erilaiset oppimisen tavat
- Opiskelijoiden valmennus liiketoiminnan kokonaisuuden hahmottamiseen ja kestävään ajatteluun
- Opettajuudesta valmentajuuteen

4A Kansainvälisyys ja kielitaito

Millaista uudenlaista koulutusta osaamisen varmistamiseksi tulisi järjestää?

Koulutuksen pääkohdat:

- Kulttuurien ja toimintaympäristöjen tuntemus: moninaisuuden ymmärtäminen, kulttuurien välinen viestintä, ennakkoluulojen vähentäminen ja asenteet, verkostoituminen
- Liiketoiminta ja markkinatuntemus: vienti, paikalliset tavat, kansainvälinen markkinointi, kv-markkinoille laajentuminen
- Kielitaidon vahvistaminen
- Rohkeus kansainvälistymiseen ja epäonnistumisen sietäminen: resilienssi ja sosiaalinen älykkyys monikulttuurisessa ympäristössä
- Tekoälyn ja teknologian hyödyntäminen: käännöstyöt, viestinnän tuki
- Käytännössä: Erasmus- ja vaihto-ohjelmat, kansainväliset projektit, kulttuurityöpajat ja kohtaamiset, keskustelupainotteinen kieliopetus, maahanmuuttajataustaiset osaajat kouluttajina ja mentoreina

4B Kansainvälisyys ja kielitaito

Millainen rooli yksilöllä itsellään, työnantajalla ja oppilaitoksilla on osaamisen varmistamisessa?

Yksilön rooli ja vastuu

- Kielitaidon hankkiminen ja ylläpitäminen
- Avoimuus, suvaitsevaisuus ja halu oppia eri kulttuureista, rohkeus kohdata erilaisuutta ja toimia monikulttuurisessa ympäristössä
- Oma aktiivisuus vaihto-ohjelmiin ja kansainvälisiin projekteihin

Työnantajan rooli ja vastuu

- Monikulttuuristen ihmisten rekrytointi ja tuki kotoutumiselle
- Monikulttuuriset tiimit ja englannin käyttö työkielenä
- Avoimuus osaamistarpeista, mahdollisuus järjestää kielikoulutuksia ja -kerhoja työpaikalla

Oppilaitosten rooli ja vastuu

- Osaamisen ja hyvien käytäntöjen jakaminen kv-ympäristössä toimimisesta
- Koulutusten kehittäminen yhdessä työelämän kanssa: kielten opetuksen vahvistaminen, koulutukset myös muilla kielillä, kulttuuriosaamisen koulutus ja asennekasvatus
- Opiskelijavaihdot ja kansainväliset koulutusohjelmat

Yhteenveto

Koulutuksen tulee osaamisen varmistamiseksi olla käytännönläheistä, yhteisöllistä ja ajantasaista. Sen tulee myös hyödyntää työelämän haasteita ja aitoja tilanteita sekä yhdistää strategia arjen tekemiseen.

Olennaista on osaamistarpeiden kokonaisvaltainen ymmärrys: tekoälyn hyödyntäminen on paljon enemmän kuin ohjelmistojen ja chatbottien käyttöä, liiketoimintaosaaminen paljon enemmän kuin talouslukujen ymmärtämistä ja kansainvälisyys paljon enemmän kuin hyvää kielitaitoa. Toimintatavat ja rakenteet on otettava haltuun ennen työkaluja.

Osaamisen varmistamisen vastuu on jaettu - yksilö huolehtii oman osaamisensa kehittämisestä, motivaatiostaan ja asenteestaan, työnantaja luo puitteet ja kulttuurin oppimiselle ja sen arvostamiselle sekä todentaa osaamistarpeet, oppilaitokset rakentavat koulutukset joustavasti työelämän aitoon tarpeeseen ja varmistavat ajantasaisen osaamisen.

Työpajojen loppukeskustelussa korostui tekoälyn ja ihmisläheisyyden yhteys. Ihmiset tekevät tekoälystä todellista, ja inhimilliset arvot nostavat päätään tekoälyn vastavoimana.

Varmistamme onnistumisen yhteisen kehittämisen ja dialogisen strategiatyön avulla.